

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 19. avgusta 2024. godine
Br. Ref.:RK 2514/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI206/23

Podnosilac

Kastriot Islami

Ocena ustavnosti
presude Pzd. br. 26/2023
od 16. marta 2023. godine Vrhovnog suda

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Kastriot Islami, koga u Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), zastupa Arbenita Aliu, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pzd. br. 26/2023] od 16. marta 2023. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa presudom [PAKR. br. 342/22] Apelacionog suda Republike Kosovo od 28. septembra 2022. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [PKR. br. 24/2016] Osnovnog suda u Uroševcu od 1. juna 2022. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu presudu primio 14. aprila 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članovima 6 (3) (a) i (d) (Pravo na pravično suđenje), 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) i 8. (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 25. septembra 2023. godine, podnosilac je podneo zahtev Sudu.
7. Dana 26. septembra 2023. godine, predsednica Suda je, odlukom [GJR. br. KI206/23], imenovala sudiju izvestioca i odlukom [KSH. br. KI206/23], Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 9. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registraciji zahteva. Dana 23. februara 2024. godine, Sud je takođe tražio od Osnovnog suda u Uroševcu (u daljem tekstu: Osnovni sud) da obavesti Sud o datumu kada je podnosilac zahteva primio osporeni akt.
9. Dana 28. februara 2024. godine, Osnovni sud je podneo Sudu povratnicu koja pokazuje da je podnosilac zahteva osporeni akt primio 14. aprila 2023. godine.
10. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo kada je i počeo njegov mandat u Sudu.
11. Dana 16. jula 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 28. januara 2016. godine, Osnovno tužilaštvo u Uroševcu – Departman za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) je podiglo optužnicu PP. I. br. 59/2015 protiv podnosioca zahteva zbog krivičnog dela Ubistvo u pokušaju u skladu sa članom 178 u vezi sa članom 28. Krivičnog zakonika Republike Kosovo i krivičnog dela Lakša telesna povreda u skladu sa članom 188, stav 2, Krivičnog zakonika Republike Kosovo.
13. Dana 1. juna 2022. godine, Osnovni sud je presudom [PKR. br. 24/16] odlučio da podnosiocu zahteva izrekne kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 2 (dve) godine i 6 (šest) meseci.
14. Dana 28. septembra 2022. godine, Apelacioni sud je, presudom [PAKR.NR. 342/2022], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Osnovnog suda [PKR.24/2016] od 1. juna 2022. godine.
15. Dana 5. novembra 2022. godine, Vrhovni sud je, presudom [Pml. br. 458/2022], odlučio da odbije, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, podnet protiv gore navedenih odluka nižestepeni sudova.
16. Dana 1. februara 2023. godine, podnosilac je podneo zahtev za vanredno ublažavanje kazne Vrhovnom sudu, navodeći da izricanjem ove kazne nižestepeni sudovi nisu uopšte uzeli u obzir okolnosti konkretnog slučaja koje se odnose na visinu izrečene kazne.
17. Dana 16. marta 2023. godine, Vrhovni sud je, rešenjem [Pzd. br. 26/2023], odbio, kao neosnovan, zahtev za vanredno ublažavanje kazne podnosioca zahteva podnet protiv gore navedenih odluka nižestepeni sudova.

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva navodi da su mu povređena osnovana prava i slobode zagantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava u vezi sa članovima 6 (3) (a) i (d) (Pravo na pravično suđenje), 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) i 8. (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) EKLJP-a.
19. Podnosilac zahteva uopšteno navodi da je Vrhovni sud, zahtev za zaštitu zakonitosti i zahtev za vanredno ublažavanje kazne, odbio, ne uzimajući uopšte u obzir obrazloženja koja je iznela odbrana, odnosno podnosilac zahteva.
20. Podnosilac zahteva traži od Suda: (i) da utvrdi da su nižestepeni sudovi učinili ustupke, čime su povređena prava i slobode podnosioca zahteva, koja su zaštićena Ustavom; (ii) da utvrdi da je osporenim presudama povređeno pravo podnosioca zahteva na pravično i nepristrasno suđenje; i (iii) da se zbog povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, sve tri presude navedene u ovoj presudu ukidaju.

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. Sud prvo razmatra da li je zahtev podnosioca ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

22. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

23. Sud u nastavku takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...”.

24. Sud se dalje poziva i na pravilo 29 (Računanje vremenskih rokova) i pravilo 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika:

Pravilo 29
(Računanje vremenskih rokova)

Vremenski rok koji je određen u Ustavu, Zakonu i Poslovniku, računa se na sledeći način:

[...]

(d) kada je rok izražen u mesecima, isti se završava istekom istog kalendarskog dana u mesecu kao i dan kada se desio događaj ili radnja za koju treba izračunati rok.

[...]

(g) izuzetno, ako rok ističe u subotu, nedelju ili na službeni praznik, on se produžava do kraja prvog radnog dana koji sledi.

Pravilo 34
(Kriterijumi prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(c) Ako je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva; i

25. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Pzd. br. 26/2023] od 16. marta 2023. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom.
26. Međutim, na osnovu člana 49. (Rokovi) Zakona, Sud dalje treba da oceni da li je ovaj zahtev podnet u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, koji je propisan u članu 49. Zakona i pravilu 34 (1) (c) Poslovnika.
27. S tim u vezi, Sud podseća da je pravilo o četvoromesečnom roku autonomno i da se mora razumeti i primeniti na osnovu činjenica svakog slučaja posebno kako bi se obezbedilo delotvorno korišćenje prava na podnošenje zahteva pred Sudom. Sud naglašava da svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, definisana članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika, služi pravnoj sigurnosti i osigurava da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja tretiraju u razumnom roku i sprečava da se vlasti i druga pogođena lica drže u stanju neizvesnosti tokom dužeg perioda (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: [KI61/23](#), podnositelja zahteva: *Hedie Bylykbashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. maja 2023. godine, stav 33; [KI24/23](#), podnosilac zahteva: *Sami Nuredini*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2023. godine, stav 21; i slučaj ESLJP-a: [Lekić protiv Slovenije](#), zahtevi br. 10865/09, 45886/07 i 32431/08 presuda od 11. decembra 2018. godine, stav 64). Ovo pravilo takođe daje vremena potencijalnom podnosiocu zahteva da odluči da li želi da podnese zahtev Sudu i, ako da, da odluči o konkretnim argumentima koje treba izneti i toku činjenica, pošto nakon nekog vremena postaje teško razmotriti pitanja koja je pokrenuo podnosilac zahteva (vidi slučaj Suda: [KI115/20](#), podnosilac zahteva: *Muharrem Rama*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. novembra 2021. godine, stavovi 55 i 56; i slučaj ESLJP-a: [Sabri Güneş protiv Turske](#), zahtev br. 27396/06, presuda od 29. juna 2012. godine, stavovi 52 i 55).
28. Rok od četiri (4) meseca počinje da teče od dana donošenja poslednje odluke u okviru procesa iscrpljivanja pravnih sredstava (vidi, slučaj Suda: [KI59/18](#), podnosilac zahteva: *Strahinja Spasić*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. marta 2019. godine, stav 51; i slučaj ESLJP-a: [Chapman protiv Belgije](#), zahtev br. 39619/06, odluka od 5. marta 2013. godine, stav 34).
29. U tom smislu, Sud naglašava da kada se podnosiocu zahteva prizna pravo da dobije kopiju konačne odluke redovnih sudova, na osnovu cilja i svrhe člana 49. (Rokovi) Zakona, rok od 4 (četiri) meseca počinje da teče od datuma prijema kopije odluke (vidi, slučaj Suda: [KI144/22](#), podnositeljka zahteva: *Sebahate Dervishi*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. novembra 2022. godine, stav 52; i videti slučaj ESLJP-a: [Worm protiv Austrije](#), zahtev br. 83/1996/702/894, presuda od 29. avgusta 1997. godine, stav 33).

30. Ovaj kriterijum je definisan i kroz tačku (c) stava (1) pravila 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika, kojim je propisano da se zahtev podnosi u roku od 4 (četiri) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
31. U tom smislu, u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava presudu [Pzd. br. 26/2023] od 16. marta 2023. godine Vrhovnog suda. Povratnica podneta Sudu od strane Osnovnog suda potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporenu odluku 14. aprila 2023. godine. Podnosilac je podneo zahtev Sudu 25. septembra 2023. godine, više od 1 (jednog) meseca nakon prijema osporenog akta.
32. U zaključku, na osnovu gore navedenih razrada, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet u zakonskom roku definisanom članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika i, shodno tome, Sud ne može razmatrati meritum slučaja, odnosno da li su osporenim presudom povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27. i 49. Zakona i u skladu sa pravilom 34 (1) (c) Poslovnika, dana 16. jula 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4, člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

